

SPS til ordblinde elever på EUD/EUX – Tietgen Business

Inspiration til struktur og indhold

TIETGEN
KOMPETENCECENTER
FOR FREMTIDEN

- **METTE LARSEN**

Ordblindeundervisning og SPS

MOBIL 30 72 24 40

MELA@TIETGEN.DK

- **PERNILLE LARSEN**

Visitation, ordblindeundervisning og SPS

MOBIL 20 11 81 26

NILL@TIETGEN.DK

TIETGEN KOMPETENCECENTER
EJLSKOVSGADE 3
5000 ODENSE C

Tietgen: 600 årselever/46 SPS-ordblind

Tietgen Business

- EUD:
 - 10. klasse
 - Unge
 - Voksne
- EUX:
 - Unge
 - Voksne

Tietgen handelsgymnasium

- HHX

Tietgen CompetenceCenter (TKC)

- OBU (OrdBlindeUndervisning)
- FVU (Forberedende VoksenUndervisning)
- AMU (ArbejdsMarkedsUddannelser)
- GSK (Gymnasiale SuppleringsKurser)
- Kurser (sprog, IT, økonomi, ledelse etc.)
- Projekter (EU etc.)

- **HG Ordblind:**
 - Støttelærerfunktion
 - Lektiecafé
 - læsevejleder
- **EUD/EUX:**
 - SPS: IT-instruktion:
 - Fælles
 - Individuelt
 - Støttelærer
 - Lektiecafé
 - Læsevejleder
- EUD-screening: alle klasser
- Ordblindetest: OBU/studievejleder

- Dysleksi:
 - Tabu <> viden om ordblindhed
 - IT-udvikling og muligheder
- Omverdensbevidsthed:
 - Papir/bøger <> Business er online
- Kontaktflade: mail?
- Samarbejde:
 - Elev
 - Lærere
 - Ledelse
 - Forældre
- Struktur:
 - Støttelærer <> individuel
 - "Ø" <> Integreret
 - Ansvar (elev <> fælles)
 - Tidlig og kontinuerlig indsats

- **Formål – forventninger:**
 - Afklaring i forhold til struktur og indhold
- **Fokuspunkter:**
 - Tidlig og kontinuerlig indsats
 - Èn og samme SPS-vejleder for alle elever
 - Relationsarbejde
 - Samarbejde
 - Transfer: undervisning, motivation og resultater

■ **Ordblindetest.nu**

- Inden opstart => automatisk ansøgning om SPS.
- Mistanke om ordblindhed: Test i maj/juni => automatisk ansøgning om SPS.

=> It-startpakke/software klar ved opstart på uddannelse.

■ **Screening – EUD med skriftlig fremstilling**

- Alle klasser i de første uger efter opstart
- Screening varetages i alle klasser af SPS-vejleder (første kontakt – relation)
 - Alle er forbi SPS-vejleder for kort information om resultat.
 - Mistanke om læse-skrivevanskeligheder/ordblindhed => uddybende samtale med SPS-vejleder => Ordblindetest.nu => ansøgning om SPS.

■ **SPS-Ansøgning:** administrationen

Individuel SPS

- **Funktioner og funktionel anvendelse af software**
- Individuel tilpasning af profil
- Kendskab til samt anvendelse af:
 - Fagordlister
 - Lydfiler
 - OCR
 - Ordbog
 - Oplæsning: læsehastighed, læseformål
- **Funktioner i egne enheder: studiestrategier**
 - Mobiltelefon, Mac: diktering
 - Word: stavekontrol, navigation
 - Google translate: oplæsning

- **Læsning:**
 - Læsehastighed: Læseformål – øvelse (syntetisk stemme)
 - Forståelse:
 - Ordbogsopslag
 - Highlight
 - Fagordslister
 - Resume
- **Stavning/skrivning:**
 - Formulering – struktur
 - Korrektur: Oplæsning under skrivning etc.
- **Fagspecifikt:**
 - Engelsk: stemme, hastighed, fagord etc.

- **Notatteknik**

- OneNote

- **Planlægning**

- Op- og nedprioritering af pensum
- Tid og måde:
 - Hvor, hvornår og hvordan, f.eks. lydfileer – læst i toget hjem, under madlavning, i fitness etc.

- **Større skriftlige opgaver og eksamen**

- Struktur
- Indhold
- Korrektur
- Tid: planlægning af delelementer
 - Læs og forstå
 - Skriv
 - Kontrol

"Jeg har ikke behovet – har haft CD Ord i 5 år" => kender ikke fagordlister, kan pludselig stave til fremmedord etc.

"Det er vildt irriterende – den læser hele tiden" => indstillinger – individuel tilpasning.

- Manglende afleveringer => Diktering af hele tekster
- Engelsk: lytte og gentage
- Karakterforbedring
- Selvtillid og selvværd

"Hvad skal jeg gøre for at komme til SPS" 😊

"Jeg klarer mig godt nok" => men er godt nok nok?

- **Workshops - online**
 - DSA, ordblinde elever og på tværs.
 - Fokusområder
- **Individuelle skriftlige opgaver**
 - SPS-vejleder deltager i klassen.
 - Fagspecifikt, bl.a.
 - Dansk
 - Engelsk
 - Afsætning
 - Blogindlæg, analyser, artikler, portræt
- **Eksamen**
 - Elektronisk tilgængelighed
 - Tjekliste - individuelt
 - Fysisk tilstedeværelse

☰ ▼ Faglige begreber	
☰ 📄 Faglige begreber	
☰ 📄 Arbejd med dit fagsprog i faget afsætning	
☰ 📄 Arbejd med dit fagsprog i faget erhvervsøkonomi	
☰ 📄 Arbejd med dit fagsprog i faget samfundsfag	
☰ 📄 Arbejd med dit fagsprog i faget IT	
☰ 📄 Arbejd med dit fagsprog i faget dansk	

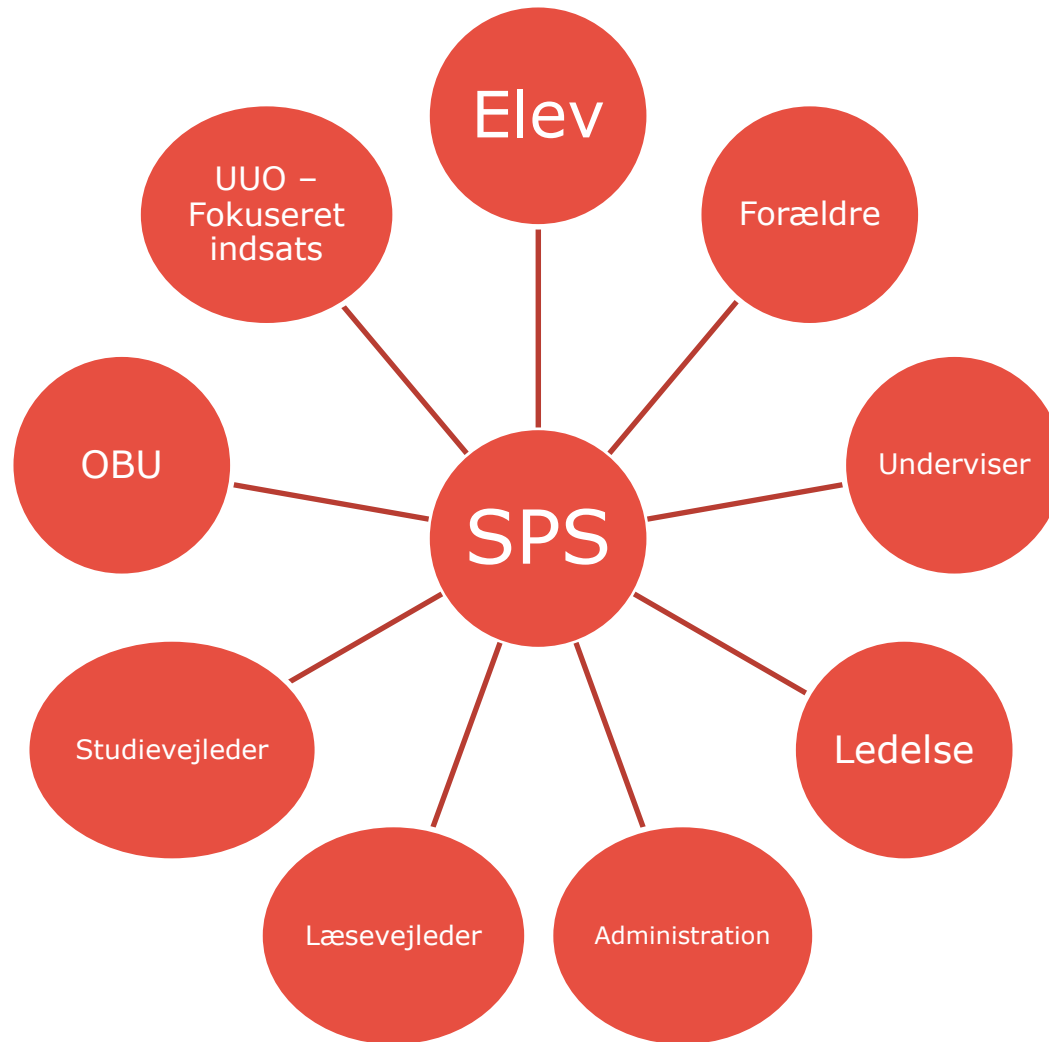
☰ ▼ Grammatik	
☰ 📄 Ordklasser	
☰ 📄 Nutids-r	
☰ 📄 Teori om konjunktioner og øvelser	
☰ 📄 Konjunktioner.docx	

SPS-struktur: Samarbejde og kommunikation på tværs

- **Elev - individuelle aftaler**
 - Sms
 - Personligt
- **Undervisere**
 - Mail om elevens SPS-aftaler => ingen fravær
 - Individuelle aftaler efter behov i forhold til enkeltelever eller klasser
- **Læsevejleder**
 - Workshops: I undervisningen samt ekstra
- **Teams**
 - EUD-screening: Opsamling om klassesammensætning:
 - Instruktionsforståelse, læseforståelse, teksttypekendskab, stavning, skrivning, formulering etc.
 - Omverdensbevidsthed:
 - Viden om Ordblindhed og læse-skrivesvage
 - Viden om elektronisk tilgængelighed
 - Viden om psykosociale følger etc.
- **Forældre**
 - Efter behov

Tietgen på tværs - samarbejde

Fysiske rammer

- Samme matrikel - forskellige bygninger
- SPS-kontor

Fordele	Ulemper (mulige)
Elevens ansvar – aftaler via sms	Glemsomhed
Relation – Individuelt - SPS	
OBU-faglighed	Dagligt samvær med Business
Tydlig adskillelse fra undervisningen	

- **Elev:**
 - Individuelle instruktions- og studiestøttetimer med samme SPS-vejleder.
 - Selvværd
- **Undervisere:**
 - Føler sig ikke alene, bliver aflastet og får redskaber i hverdagen.
 - Planlagte forløb med specifikke indsatser
 - Sparring: input, ideer, udvikling, udveksling
- **Teams:**
 - Overordnet viden om ordblinde, indsatser i klasser, grupperinger ud fra testresultater, elektronisk tilgængelig
- **Vejledning/administration:**
 - Koordination i forhold til ansøgning og test

- Ingen ordblinde elever tilmeldt SPS, er blevet udmeldt siden sommer 2017.
- Karaktergennemsnit steget betydeligt for ordblinde elever.

Elever efterår 2017	Eksamenskarakter Business	Standpunkt (FS) Læsning	Standpunkt (FS) Retstavning	Standpunkt (FS) Skriftlig fremstilling	Standpunkt Mundtligt
Elev 1	10	4	4	7	7
Elev 2	7	7	7	4	4
Elev 3	10	4	4	2	4
Elev 4	12				
Elev 5	Syg				
Elev 6	10			2	4
Elev 7	7	2	0	2	2
Elev 8	7			4	4
Elev 9	2			2	2
Elev 10	10	2	2	4	4
Elev 11	10			4	4
Elev 12	12	4	2	2	4
Elev 13	10	4	2	4	4

Tiffanie

- Ordblindetest.nu:
 - Gul kategori?
 - Hvad gør I?
- SPS:
 - Hvor: Individuelt <> fælles/i klassen
 - Hvem: Undervisere <> fagperson
 - Hvad/hvordan: Instruktion og studiestøtte:
 - Indhold
 - Funktionelt
- Fysiske rammer

- Tietgen Business
- Tietgen CompetenceCenter
- SPS
 - EUD-sprogscreening etc. (Ventures):
<http://elevplan.avenx.dk>
 - Ordblindetest.nu - bemyndigelseserklæring
 - MV-Nordic SPS
 - Instruktionsvideoer og inspiration:
 - Ordblindelab
- Uddannelsesguide